

Gäldenärens möjligheter att överklaga utmättningsbeslut

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2014/15:136 Gäldenärens möjligheter att överklaga utmättningsbeslut.

I propositionen föreslår regeringen en ändring av reglerna i utsökningsbalken om tiden för att överklaga vissa beslut i mål om utmätning. Enligt de föreslagna lagändringarna ska tiden som gäldenären har på sig att överklaga beslut om fördelning eller utbetalning av medel alltid vara minst tre veckor från den tidpunkt då han eller hon delgavs beslutet om sakutmätning i målet. Genom förslaget säkerställs att gäldenären alltid kan få en domstolsprövning av sitt överklagande av utmättningsbeslutet. Härigenom sker en anpassning till Europakonventionen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen. Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

Utskottets överväganden5

 Gäldenärens möjligheter att överklaga utmättningsbeslut5

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag6

 Propositionen6

Bilaga 2

Regeringens lagförslag7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Gäldenärens möjligheter att överklaga utmätningsbeslut

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utsökningsbalken.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2014/15:136.

Stockholm den 5 november 2015

På civilutskottets vägnar

Caroline Szyber

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Caroline Szyber (KD), Hillevi Larsson (S), Ewa Thalén Finné (M), Jessika Roswall (M), Lars Eriksson (S), Roger Hedlund (SD), Carl-Oskar Bohlin (M), Eva Sonidsson (S), Ola Johansson (C), Emma Hult (MP), Thomas Finnborg (M), Leif Nysmed (S), Mikael Eskilandersson (SD), Robert Hannah (FP), Johanna Haraldsson (S), Lotta Johnsson Fornarve (V) och Eva Lindh (S).

Redogörelse för ärendet

De olika beslut som fattas i ett utsökningsärende överklagas oberoende av varandra, men enligt Högsta domstolens praxis tas ett överklagande av ett utmättningsbeslut inte upp till prövning efter det att ett senare beslut om utbetalning har fått laga kraft. Detta kan leda till att ett överklagande av utmättningsbeslutet inte prövas, trots att det har överklagats i rätt tid.

Med anledning av att Europadomstolen i en dom från 2012 har kritiserat den svenska överklagandeordningen utarbetades i Justitiedepartementet departementspromemorian Gäldenärens möjligheter att överklaga utmättningsbeslut (Ds 2015:1).

Promemorian har remissbehandlats och lagrådet har yttrat sig över lagförslaget.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och lagförslaget i bilaga 2.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

Gäldenärens möjligheter att överklaga utmättningsbeslut

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Propositionen

De olika beslut som fattas i ett utskökningsärende överklagas oberoende av varandra, men enligt Högsta domstolens praxis tas ett överklagande av ett utmättningsbeslut inte upp till prövning efter det att ett senare beslut om utbetalning har fått laga kraft (se NJA 1990 s. 166). Detta kan leda till att ett överklagande av utmättningsbeslutet inte prövas, trots att det har överklagats i rätt tid. Europadomstolen har riktat kritik mot den svenska ordningen för överklagande av beslut om sakutmätning (målet Olsby mot Sverige, ECHR 36124/06).

I propositionen föreslår regeringen därför en ändring av reglerna i utskökningsbalken om tiden för att överklaga vissa beslut i mål om utmätning. Enligt de föreslagna lagändringarna ska tiden som gäldenären har på sig att överklaga beslut om fördelning eller utbetalning av medel alltid vara minst tre veckor från den tidpunkt då han eller hon delgavs beslutet om sakutmätning i målet.

Den föreslagna ändringen aktualiseras endast i de fall när fördelnings- eller utbetalningsbeslutet har fattats innan gäldenären har delgetts utmättningsbeslutet. I ett sådant fall kommer överklagandetiden att löpa till samma dag som överklagandetiden för utmättningsbeslutet. Överklagandetiden för beslutet om fördelning eller utbetalning blir i dessa fall alltså längre än tre veckor.

Genom förslaget säkerställs att gäldenären alltid kan få en domstolsprövning av sitt överklagande av utmättningsbeslutet. Härigenom sker en anpassning till Europakonventionen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2014/15:136 Gäldenärers möjligheter att överklaga utmättningsbeslut:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utsökningsbalken.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i
utsökningsbalken

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 7 och 19 §§ utsökningsbalken ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***18 kap.****7 §¹**

Ett beslut om utmätning som avses i 7 kap. får överklagas utan inskränkning till viss tid.

Ett beslut om annan utmätning *skall* överklagas av sökanden eller svaranden inom tre veckor från det att beslutet delgavs *honom*. Tredje man får överklaga sådan utmätning utan inskränkning till viss tid. Ett beslut som avses i 8 kap. 9 § första stycket eller 12 kap. 49 § tredje stycket *skall* dock överklagas inom tre veckor från det att beslutet delgavs *klaganden*.

En exekutiv försäljning *skall* överklagas inom tre veckor från försäljningen. Ett beslut om fördelning eller utbetalning av medel *skall* överklagas inom tre veckor från beslutet.

Ett sådant överklagande som avses i 6 § andra stycket andra meningen får göras utan inskränkning till viss tid.

Kronofogdemyndighetens beslut i andra fall *skall* överklagas inom tre veckor från det att beslutet delgavs *klaganden*.

Ett beslut om annan utmätning *ska* överklagas av sökanden eller svaranden inom tre veckor från det att beslutet delgavs *den klagande*. Tredje man får överklaga *en* sådan utmätning utan inskränkning till viss tid. Ett beslut som avses i 8 kap. 9 § första stycket eller 12 kap. 49 § tredje stycket *ska* dock överklagas inom tre veckor från det att beslutet delgavs *den klagande*.

En exekutiv försäljning *ska* överklagas inom tre veckor från försäljningen. Ett beslut om fördelning eller utbetalning av medel *ska* överklagas inom tre veckor från beslutet. *Svaranden får dock överklaga ett sådant beslut inom den tid inom vilken utmättningsbeslutet enligt andra stycket första meningen ska överklagas, om den tiden löper ut senare.*

Kronofogdemyndighetens beslut i andra fall *ska* överklagas inom tre veckor från det att beslutet delgavs *den klagande*.

¹ Senaste lydelse 1995:298.

19 §²

Vad som sägs i 4 § andra stycket och 12, 14 och 15 §§ tillämpas även i hovrätten och Högsta domstolen. Vad som sägs i 16 § tillämpas även i hovrätten.

Bestämmelserna i 12, 14 och 15 §§ tillämpas även i hovrätten och Högsta domstolen. Bestämmelserna i 16 § tillämpas även i hovrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

² Senaste lydelse 1993:516.